

**LAB University of
Applied Sciences**

LABin rooli PPBP –hankkeessa:

- Alkukartoitukset
- Vapaaehtoisten haastattelut
- *Käytönaikaiset fiilikset*
- Loppukartoitukset
- Viestintään osallistuminen

- Opinnäytetyö: Kestävä työmatkaliikkuminen Päijät-Sotessa <https://www.theseus.fi/handle/10024/754803>
- Blogeja ja artikkeleita, loppuraportti <https://www.lab.fi/fi/projekti/pyoralla-potkulaudalla-ja-bussilla-paijat-sotessa-ppbp>

Tilanne syyskuun lopussa 2022:

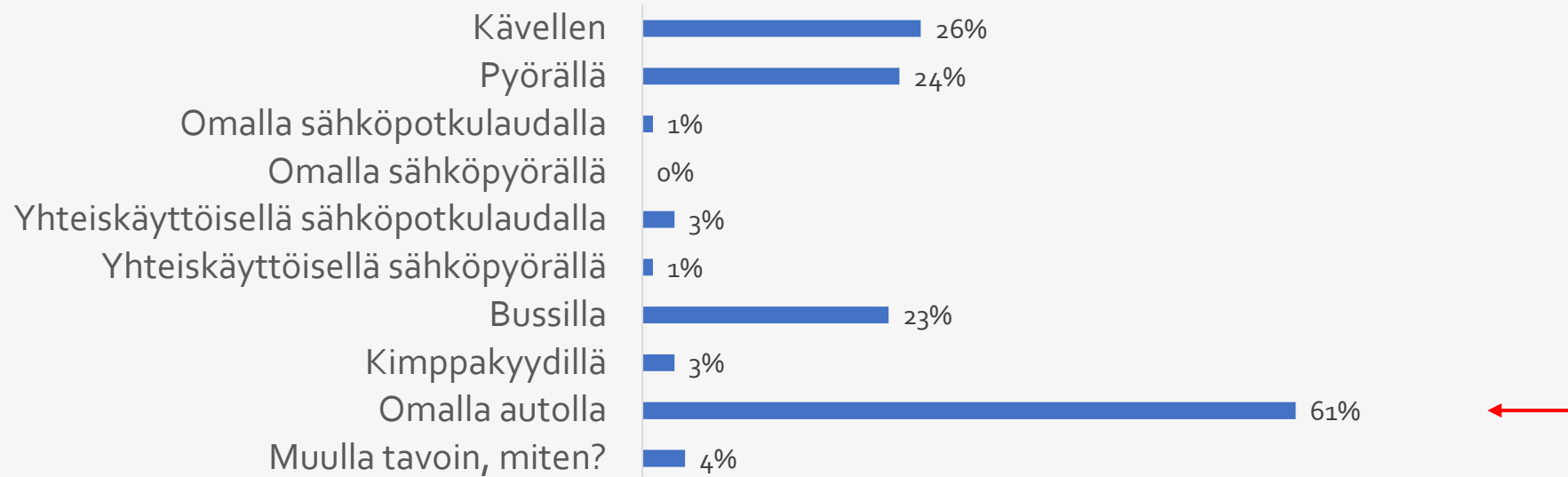
- Alkukartoitus toteutettiin kesäkuun alussa Webropol –kyselyinä kaikille osallistuville ryhmille – vastauksia saatiin hyvin (N=70).
- Haastattelut toteutettiin kesä-elokuussa Teamsissa – haastateltavia yhteensä 7 hlöä.
- *Käytönaikaisista kokemuksista (leasing sähköpyörät kotihoidossa) - ei saatu vastauksia.*
- Loppukartoitukset lähdössä ensimmäisille ryhmille (Tier & Mankeli) Webropol –kyselyinä lokakuun alussa.

Työn ja kodin väliset matkat ennen kokeilukautta

N = 70

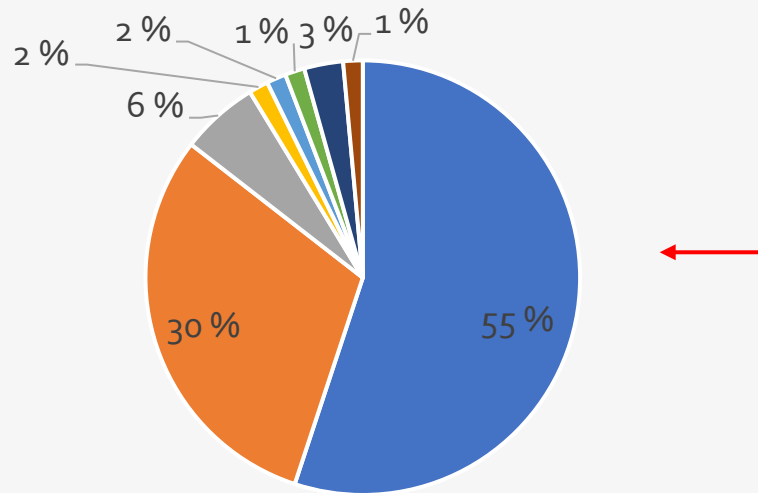
Yleisin kulkutapa kodin ja työn välisillä matkoilla ennen kokeilukautta

Autoilijat

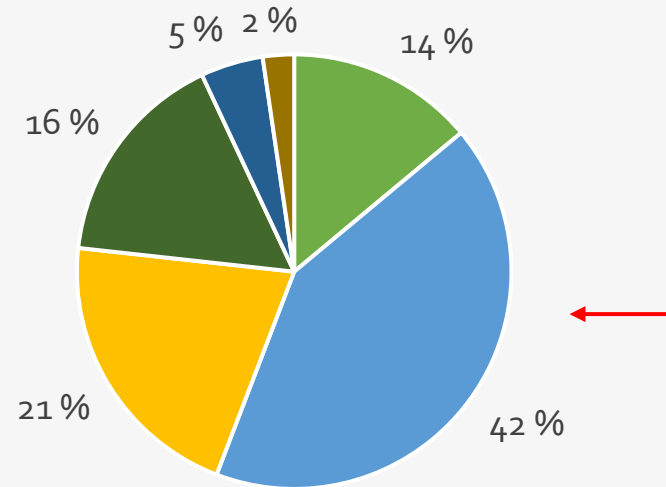
N = 43

Autolla kuljetut yhdensuuntaiset työmatkat ennen kokeilukautta

■ 1-5km ■ 6-10km ■ 11-15km ■ 16-20km ■ 21-25km ■ 26-30km ■ 31-35km ■ 36-40km

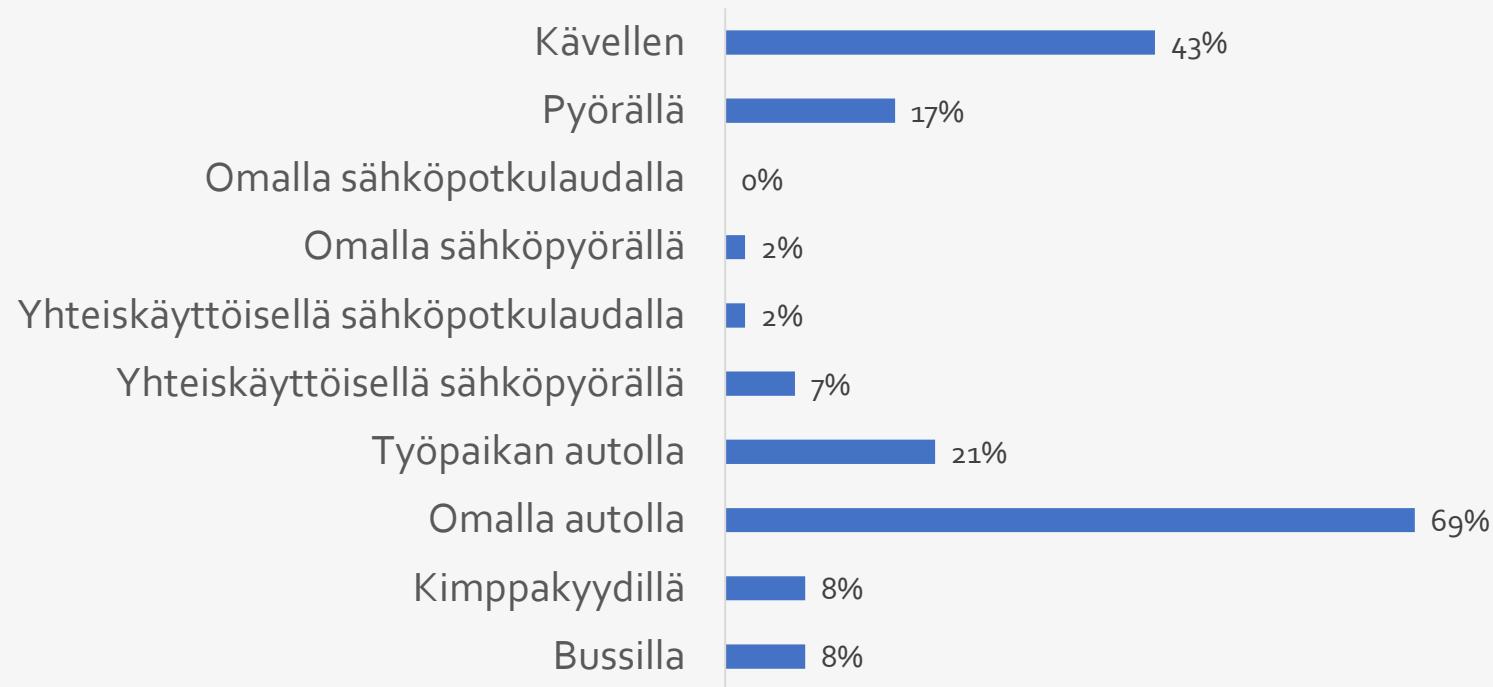
Autolla yhdensuuntaiseen työmatkaan kuluva aika ennen kokeilua, minuuteissa

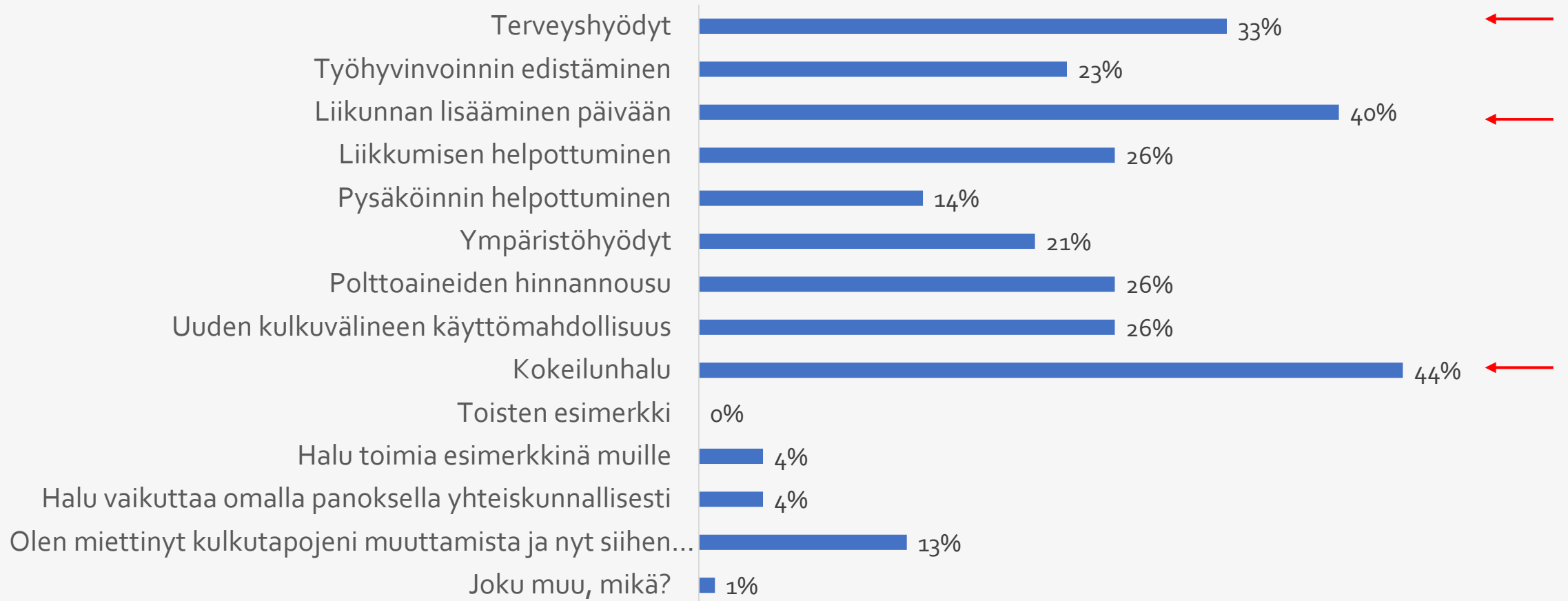
■ alle 10 ■ 10-20 ■ 20-30 ■ 30-40 ■ 40-50 ■ 60 tai yli, kuinka kauan?

Työpäivän aikaiset matkat

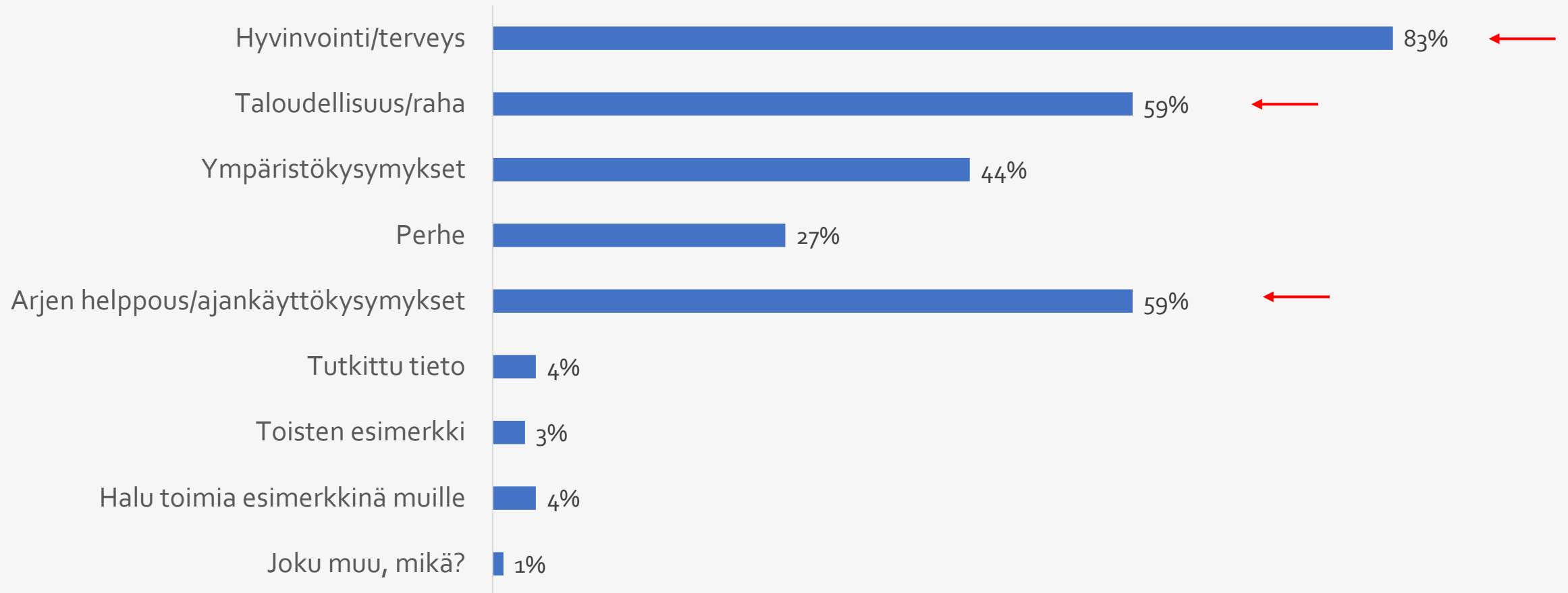
Yleisin kulkutapa työpäivän aikaisilla matkoilla ennen kokeilukautta

Syitä kokeiluun osallistumiselle

Arjen valintoja ohjaavia asioita, esimerkiksi liikkumisen suhteen

Fiiliksiä kokeilun ajalta:

Se oli uutta ja positiivista, että sähköpotkulautailu on niin hauskaa. Tämä mahdollisuus on tuonut extra hauskuuden töihin lähtöihin, saa myös olla ulkona.

Palautumista auttaa joustavuus ja stressittömyys – oma vapaus on ehkä se, mikä eniten vähentää ylimääräistä stressiä. (sähköpotkulauta työpäivän aikana)

Bussimatkan aikana ajatukset siirtyvät jo kohti kotia. Matkan aikana voi olla omissa aatoksissaan, ei tarvitse keskittyä liikenteen tarkkailuun.

Huomaan että jaksaa paremmin ja kotonakin osaa rentoutua ihan toisella tavalla

Varsinkin yövuoron jälkeen ei voisi ajaakaan omalla autolla, koska on liian väsynyt, niin silloin ihan mukava vaan istua bussissa ja joku kuljettaa.

Liikkuminen on kyllä palauttavaa, hyötyliikunta katkaisee ajatukset ja virkistää

On reippaampi, kun on liikkunut eikä istunut autossa

Vaatteiden kuivatus on yksi asia, jota voisi kehittää paremmaksi

Varusteisiin joutuu kiinnittämään huomiota, sillä LSL ei ole luotettava, vaan bussit myöhästelee, tulee ylimääräistä odottelua sateessa ja tuulessa.

Ei ole mitään, minne ripustaa vaatteita ja varusteita. On tosi pienet kaapit, sinne ei mahdu, eikä sinne ole kiva laittaa märkiä tai rapasia vaatteita

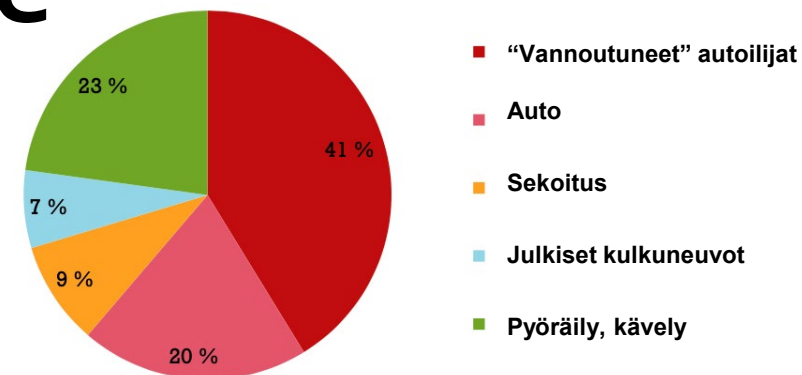
Tuuppaus

- Tuuppaus on yksi valintamuotoilun (valinta-arkkitehtuuri, engl. choice architecture) muoto, jossa vaikuttamalla fyysiseen ja/tai sosiaaliseen ympäristöön tai päätöksentekotilanteeseen, pyritään ohjaamaan yksilön valintoja.
- Tuuppauksen muotoja
 - » **Jäsentäminen** on eräänlaista tiedon järjestelyä ja suodatusta. Esimerkiksi valitessa katsottavaa elokuvaa, voidaan elokuvia hakea genren, ohjaajan, näyttelijän tai suositusten perusteella
 - » **Kehystäminen** on tiedon esittämistä ja asettelua päätöksenteolle suotuisasti. Esimerkiksi suurella lautasella tarjoiltu ruoka-annos vaikuttaa pienemmältä kuin pienellä lautaselta tarjoiltu samankokoinen ruoka-annos
 - » **Oletusasetus** on valinta, joka tehdään ilman, että siihen tarvitsisi vaikuttaa itse aktiivisesti. Esimerkiksi verkkokaupassa oletusvalintana voi olla uutiskirjeen tilaaminen, jolloin yksilö joutuu toimimaan aktiivisesti, jos ei halua uutiskirjettä
 - » **Palautteen antamisella** voidaan vahvistaa yksilötoimintamallia tai pyrkiä muuttamaan sitä. Esimerkkinä palautteesta ovat nopeusnäytöt teiden varsilla
 - » **Pohjustus** perustuu miellelyhtymiin, joita herättelemällä saadaan aikaiseksi muutoksia käytöksessä. Esimerkiksi tiedustelemalla autonostosuunnitelmista, saadaan yksilö todennäköisemmin ostamaan auto.
 - » **Sosiaalinen ohjaaminen** perustuu ihmisten hyväksynnän tarpeeseen ja joukkoon kuulumisen haluun. Yksinkertaisimmillaan sosiaalista ohjaamista on kertominen toisten ihmisten toiminnasta

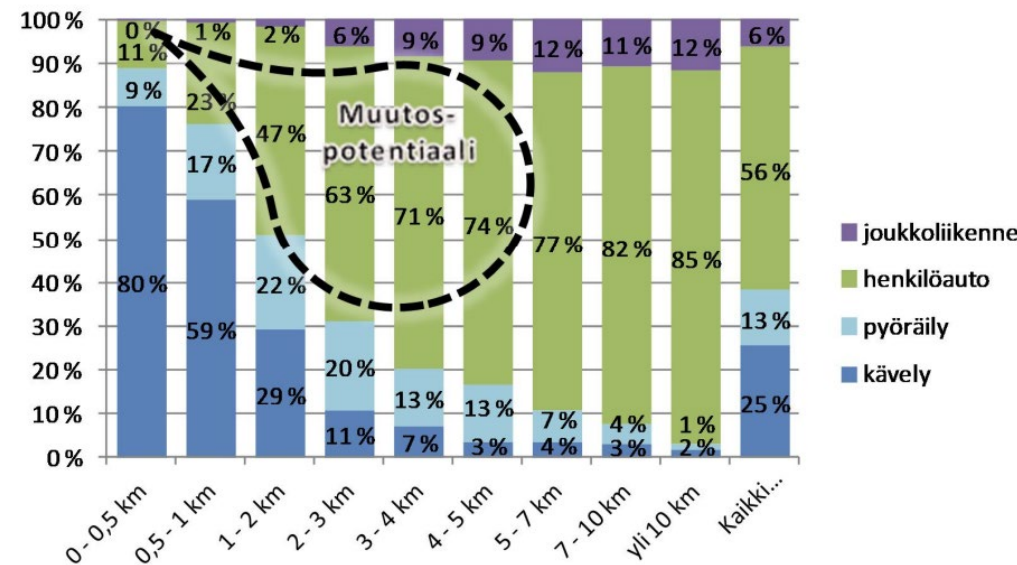
Päijät-Soten työmatkaliikenne

- Päijät-Soten työmatkoista valtaosa alle 10 km
- Noin 60 % työntekijöistä kulkee autolla töihin
- Noin 40 % Päijät-Soten työntekijöistä **voisi kulkea** työmatkat kävellen, 40 % julkisilla ja 60 % pyörällä keväästä syksyyn
- Haasteita
 - » Korkea preferenssi autoiluun, syinä mm. etäisyys, hygienia, turvallisuus ja joustavuus
 - » Kaikkiin tekijöihin ei voida vaikuttaa ja niihin, joihin voidaan vaikuttaa vain osaan tekijöistä voidaan soveltaa tuoppausta menetelmänä

Henkilökunnan työmatkaliikennetottumukset

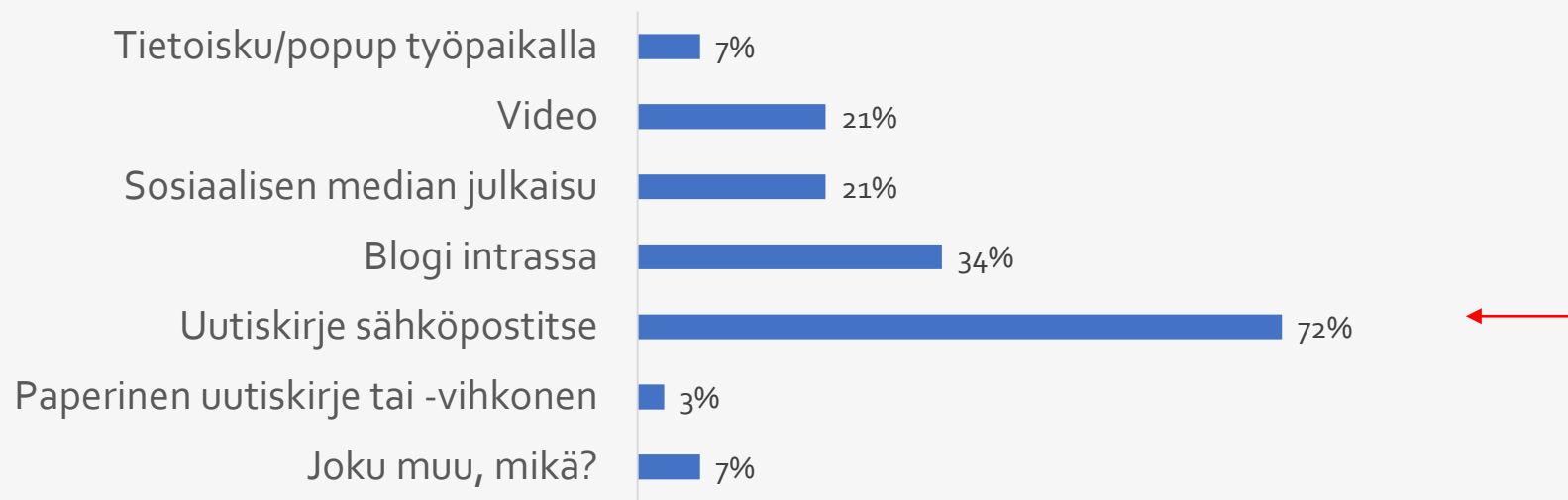
Eri liikennemuotojen kulkumuotojakaumat matkan pituuden mukaan

Vastaajien kiinnostuneisuus tiedonsaantiin, kulkutavan...

Mielekkäin viestintämuoto

Kirjallisuudesta, muista tutkimuksista ja selvityksistä löydettyä:

- Pyöräilyn ja kävelyn **olosuhteiden parantaminen helpottaa siirtymää**.
 - Selkeät, turvalliset **reitit**
 - Pyörille runkolukittavat ja katetut **parkit**, lähellä rakennusta
 - Riittävän tilavat **sosiaalitilat**, suihkut, vaatteiden kuivatusmahdollisuus, tavaroiden ja varusteiden **säilytystilat**
- **Yhteistyö** kaupungin / kunnan / julkisen liikenteen toimijoiden / vuokrauspalveluiden (esim. Tier) tarjoajien kanssa

➔ Huomio ja resursseja olosuhteisiin & yhteistyöhön

Kiitos!

Marjut Villanen
TKI –asiantuntija

Marjut.Villanen@lab.fi
+358 44 708 5208